

5.4 Gooi en Vechtstreek

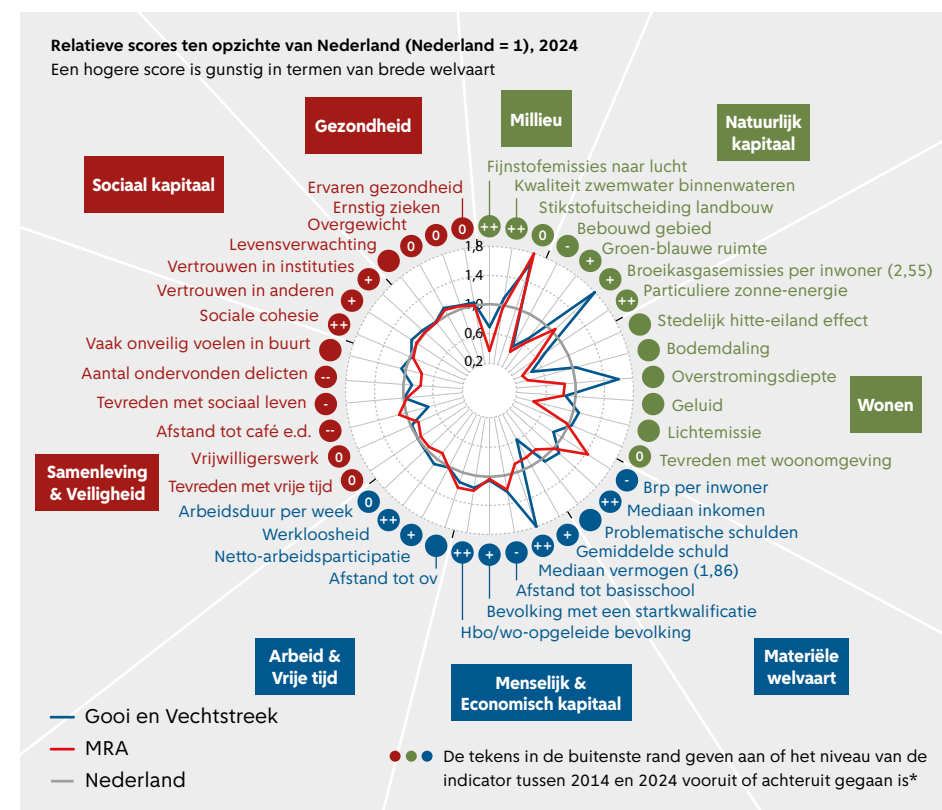
- De deelregio Gooi en Vechtstreek bestaat uit de gemeenten Blaricum, Gooise Meren, Hilversum, Huizen, Laren en Wijdemeren.
- Op de meeste brede welvaartsindicatoren scoort Gooi en Vechtstreek rond het Nederlandse gemiddelde, met relatief gunstige scores op klimaat- en milieu-indicatoren, maar ook duidelijke druk op de leefomgeving door fijnstof. Gooi en Vechtstreek heeft relatief veel bos en groen in vergelijking met andere regio's in de MRA en beperkte bodemdalingsproblematiek.
- De economische ontwikkeling van Gooi en Vechtstreek kenmerkte zich de afgelopen jaren door een afwisselend verloop van krimp en groei. Gooi en Vechtstreek kende als enige deelregio van de MRA twee opeenvolgende krimpjaren (2023 en 2024), waardoor de langjarige groei over de periode 2015-2024 met gemiddeld 0,3 procent per jaar één van de laagste binnen de MRA is.
- De concentratie van media-activiteiten in de regio zorgt ervoor dat, naast Informatie en communicatie, ook sectoren die zich richten op zakelijke dienstverlening veel werkgelegenheid genereren. De meeste werkgelegenheid in Gooi en Vechtstreek bevindt zich in de Zorg.
- Gooi en Vechtstreek had een klein netto uitgaand pendelsaldo in 2024. Er is relatief veel forensenverkeer met gebieden buiten de MRA en met Amsterdam.

Brede welvaart in Gooi en Vechtstreek

Brede welvaart in Gooi en Vechtstreek wordt gekenmerkt door een sterke sociaal-economische positie van de deelregio ten opzichte van de rest van de MRA. De deelregio telt relatief veel welvarende huishoudens, wat zich vertaalt in een relatief hoog mediaan besteedbaar inkomen en vermogen, evenals een groot aandeel huishoudens met een hbo/wo-opleiding. Wat betreft het vermogen was er de afgelopen tien jaar bovendien sprake van een sterke toename, mede onder invloed van stijgende woningwaarden.

Fig. 1 Brede welvaart in Gooi en Vechtstreek

* -- achteruitgang groter dan 1,5 procent; - achteruitgang tussen 0,5 en 1,5 procent; 0 verandering tussen -0,5 en +0,5 procent; + vooruitgang tussen 0,5 en 1,5 procent; ++ vooruitgang groter dan 1,5 procent.

NB. Voor de leesbaarheid van de figuur zijn onder- en bovengrenzen gehanteerd. Wanneer de score onder 0,2 of boven 1,8 uitkomt, is deze bij de indicator vermeld.

Bron: CBS (bewerking Vrije Universiteit Amsterdam)

Op het gebied van klimaat en fysieke risico's scoort de regio relatief gunstig in vergelijking met de MRA. De uitstoot van broeikasgassen per inwoner ligt lager dan gemiddeld en ook de blootstelling aan bodemdaling en overstromingsrisico's is beperkt. Het aandeel groen-blauwe ruimte ligt lager dan gemiddeld voor Nederland, maar in verhouding tot de MRA scoort de deelregio juist bovengemiddeld.

Ten opzichte van Nederland heeft Gooi en Vechtstreek relatief veel fijnstof emissies. Ook zijn er minder gunstige indicatoren in vergelijking met de MRA, zoals de gemiddelde schuld per huishouden (deels te verklaren door hypotheekschulden), de nabijheid van voorzieningen en afstand tot ov. Alle brede welvaartsindicatoren overziend ontstaat het beeld van een welvarende regio, waarin de kwaliteit van de leefomgeving onder druk staat.

Tabel 1 Kerngegevens Gooi en Vechtstreek

		2024		2019	2021	2022	2023	2024	2025
		aantal	aandeel in MRA in %	jaarlijkse groei in %					
Bruto regionaal product	mld euro	13,0	5,7	2,5	5,3	4,6	-10,1	-1,0	0,2
Arbeidsvolume (fte's)	x 1.000	99	6,9	2,2	2,0	3,2	-6,8	-0,1	
Werkzame personen	x 1.000	125	7,4	2,4	0,2	3,0	-6,9	1,9	
Bevolking	x 1.000	245	9,2	0,7	0,5	1,1	1,0	0,4	0,3
Potentiële beroepsbevolking	x 1.000	175	8,7	1,2	0,0	1,2	0,6	-0,6	0,6
Beroepsbevolking	x 1.000	134	8,6	0,8	1,6	2,4	2,3	0,8	1,5
Werkzame beroepsbevolking	x 1.000	130	8,7	3,4	1,7	2,4	1,6	1,6	0,0
Inkomen en opleiding		Regio	MRA						
Gem. gest. huishoudinkomen	dzd euro	57,4	45,2	6,7	4,1	-3,5	2,9	2,8	
Basisopgeleid	in %	17,9	19,2						
Mbo-opgeleid	in %	33,6	32,5						
Hbo/wo-opgeleid	in %	48,5	48,3						
				aandeel in %					
Bruto-participatiegraad	in %	76,6	77,0	72,3	73,4	74,3	75,6	76,6	77,3
Werkloosheid	in %	3,4	4,1	4,1	3,9	3,3	3,3	3,4	3,5

Bron: CBS (bewerking TNO/SEO Economisch Onderzoek)

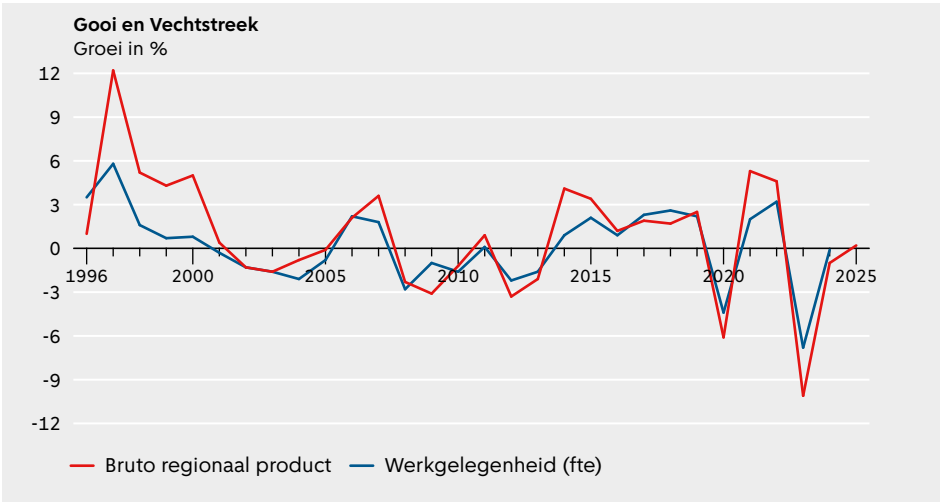
De economie van Gooi en Vechtstreek

Volgen de meest recente groeicijfers van het CBS bedroeg de economische groei in Gooi en Vechtstreek in 2025 0,2 procent. Dit is een positief beeld na twee achtereenvolgende jaren van krimp van, respectievelijk, -10,1 en -1,0 procent in 2023 en 2024. Deze krimp volgde op het sterke herstel na corona in 2021 en 2022 (zie tabel 1). Niettemin is de werkloosheid in Gooi en Vechtstreek met 3,5 procent in 2025 nog altijd laag, ook in verhouding tot het gemiddelde in de MRA.

Wanneer we kijken naar de ontwikkeling over een langere periode (zie figuur 2), zien we dat de economie van Gooi en Vechtstreek zich kenmerkt door een afwisselend verloop van krimp en groei. De brp-groei in de periode 2015–2024 bedroeg gemiddeld slechts 0,2 procent per jaar en is daarmee één van de laagste binnen de MRA. Hoewel de werkzame beroepsbevolking de afgelopen jaren is gegroeid en de werkloosheid laag blijft, wijzen CBS-cijfers op een beperkte economische dynamiek. De regio een netto uitgaande pendelstroom, wat betekent dat Gooi en Vechtstreek per saldo een woonregio is.

Het negatieve beeld met een ‘zaagtand’ ontwikkeling blijkt overigens niet op deze manier uit LISA-cijfers en de monitor Plabeka. Het CBS geeft

Fig. 2 Weer lichte groei economie Gooi en Vechtstreek in 2025

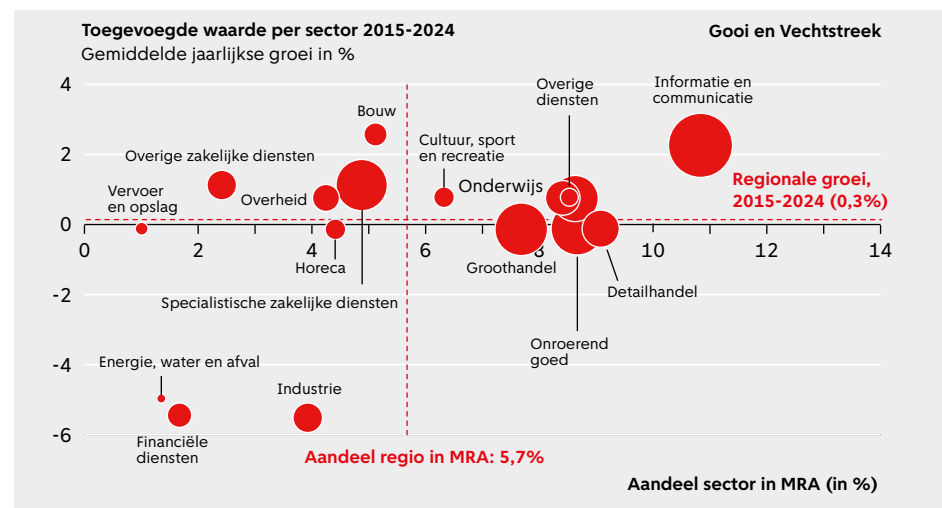
Bron: CBS (bewerking TNO)

aan dat de negatieve ontwikkelingen in 2023 in Gooi en Vechtstreek vooral zaten in de Industrie, Groot- en detailhandel en Informatie en communicatie. De provincie Noord-Holland herkent de dalende trend in de Groot- en detailhandel, waar bijvoorbeeld uit de Monitor Detailhandel blijkt dat al tien jaar winkels in Gooi en Vechtstreek met grotere snelheid verdwijnen dan elders in Noord-Holland. Daarentegen ziet de provincie werkgelegenheid in ICT/Media licht groeien op de bedrijventerreinen. Wel is ook in hun cijfers sprake van een daling van werkgelegenheid in Industrie, vooral in industriewijk Huizen waar een transformatie gaande is.

Economische ontwikkeling per sector

De economische structuur van Gooi en Vechtstreek wordt gedomineerd door de sector Informatie en communicatie (zie figuur 3). Binnen deze sector vallen ook bedrijven die actief zijn in het medialandschap, waar de regio traditioneel sterk in is. De sector combineert een groot aandeel in de regionale economie met een bovengemiddelde groei van de toegevoegde waarde. Ook Groothandel, Detailhandel, Onroerend goed en Specialistische- en Overige zakelijke diensten zijn economisch belangrijke sectoren binnen Gooi en Vechtstreek.

Fig. 3 Grote sectoren maakten een bescheiden groei door

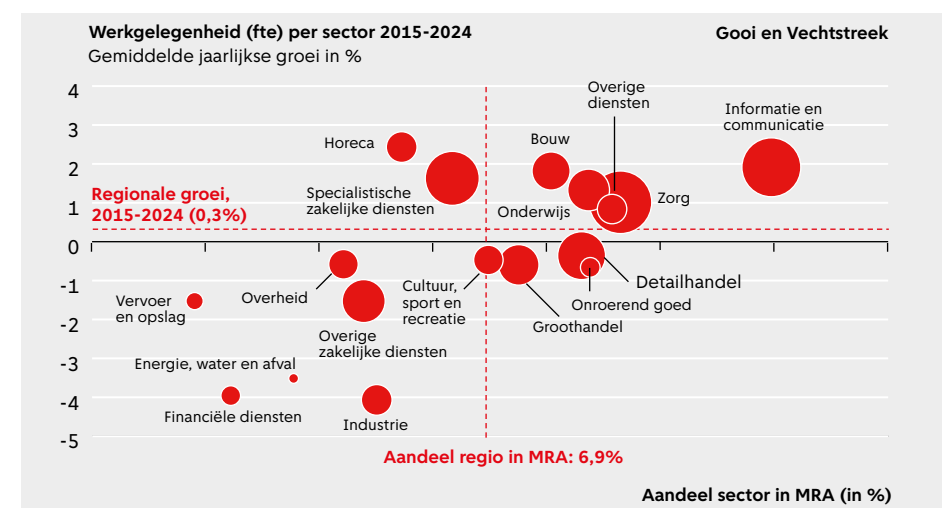

* De bolgrootte (omvang 2024) geeft uitsluitend de verhouding binnen de eigen regio weer. De omvang van de sectoren is zodoende niet vergelijkbaar met die van andere deelregio's.
Bron: CBS (bewerking TNO)

De economische groei in de regio blijft echter relatief beperkt. In de periode 2015-2024 groeide de toegevoegde waarde gemiddeld met 0,3 procent per jaar. Voor veel sectoren ligt de groei rond of onder het regionale gemiddelde. Enkele sectoren laten wel een duidelijk sterkere ontwikkeling zien. Informatie en communicatie, Bouw en Specialistische- en Overige zakelijke diensten maakten een bovengemiddelde groei van de toegevoegde door. Tegelijkertijd is er een drietal sectoren waar de toegevoegde waarde duidelijk afnam in de periode 2015-2024: Industrie, Financiële diensten en Energie, water en afval. Deze sectoren hebben echter een relatief beperkt aandeel in de regionale economie.

Wanneer naar de werkgelegenheid wordt gekeken (zie figuur 4), blijkt dat Zorg de grootste werkgever in de regio is. Daarnaast bieden Informatie en communicatie, Detailhandel, Groothandel en de Zakelijke dienstverlening veel werkgelegenheid. In de periode 2015-2024 groeide de werkgelegenheid gemiddeld met 0,3 procent per jaar. Binnen de werkgelegenheidsontwikkeling zijn er duidelijke verschillen tussen sectoren. Informatie en communicatie, Bouw, Horeca en Specialistische zakelijke diensten laten een bovengemiddelde banengroei zien. Daartegenover staan sectoren waar de werkgelegenheid juist afneemt,

Fig. 4 Informatie en communicatie en Zorg zijn grote werkgevers

* De bolgrootte (omvang 2024) geeft uitsluitend de verhouding binnen de eigen regio weer. De omvang van de sectoren is zodoende niet vergelijkbaar met die van andere deelregio's.
Bron: CBS (bewerking TNO)

zoals Industrie, Financiële diensten, Energie, water en afval en in mindere mate Vervoer en opslag en Overige zakelijke diensten.

Samenvattend zijn stabiele groeiers, zowel in toegevoegde waarde als werkgelegenheid: Informatie en communicatie, Specialistische zakelijke diensten en Bouw, terwijl Industrie, Financiële diensten en Energie, water en afval op beide economische variabelen krompen.

Doordat de groei van zowel de toegevoegde waarde als de werkgelegenheid beperkt is, blijft de economische ontwikkeling van Gooi en Vechtstreek achter bij die van de MRA als geheel. De groei van de economie en de werkgelegenheid was bovendien gelijk aan elkaar, wat erop wijst dat ook de arbeidsproductiviteitsgroei in Gooi en Vechtstreek is stilgevallen. Binnen de algehele trend van vertraging van arbeidsproductiviteitsgroei in Nederland en de MRA, blijft de ontwikkeling van arbeidsproductiviteit in Gooi en Vechtstreek achter ten opzichte van het gemiddelde in de MRA (zie hoofdstuk 4).

Forensen (woon-werkverkeer)

In 2024 werkten er in Gooi en Vechtstreek 125 duizend personen. De omvang van de werkzame beroepsbevolking is met 130 duizend personen wat groter, wat resulteert in een netto uitgaande pendelstroom van 5 duizend personen. Van de 125 duizend werkzame personen in Gooi en Vechtstreek woonden er 64 duizend in de eigen regio, kwamen 40 duizend personen van buiten de MRA, 10 duizend personen vanuit Amsterdam en 9 duizend personen vanuit Almere-Lelystad. Het resterende deel betreft een kleine inkomende forensenstroom vanuit Amstelland-Meerlanden. Van de werkzame inwoners van Gooi en Vechtstreek die naar een plek buiten de deelregio pendelden, werkten 37 duizend mensen buiten de MRA, 19 duizend mensen in Amsterdam, 5 duizend personen in Amstelland-Meerlanden en 4 duizend personen in Almere-Lelystad.

Een kaartje met de grafische weergave van de pendelstromen van en naar Gooi en Vechtstreek is te vinden in hoofdstuk 4.

